



Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. II. Quibus, quo ordine cernendum se Christum redivivum exhibuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Christus omnium primus ad immortalem vitam rediit. *Matth. c. 27. vers. 52. 1. Cor. c. 15. vers. 20. Matth. c. 27. vers. 53. Ambrosius l. 5. epist. 22.*

Hic Theologorum schola querunt, num Christus omnium primus ad vitam redierit, cum Matthaeus afferat, Christo etiamnum in cruce pendente monumenta esse aperta, & multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexisse. Sed liquidum est responsum: Christus omnium primus ad immortalem vitam rediit, dormientium primitia, uti Paulus loquitur. Sed & Matthaeus ipse affirmans, Exeuntes, inquit, de monumentis post resurrectionem ejus, venerunt in sanctam civitatem, & apparuerunt multis. Quod Ambrosius confirmans, Primogenitus, inquit, ex mortuis dicitur, quia primus resurrexit. Num autem eo tempore omnes illi ad vitam immortalem sint evocati, jam olim gravis fuit questio. Priscorum Patrum aliqui censuerunt, illos ad modicum temporis velut Resurrectionis testes è tumulis produsse. Sed pace illorum, & cum venia sentire liceat diversa, è sepulchris evocatos ad immortalitatem. Ita Cyprianus, Origenes, Epiphanius, Clemens Alexandrinus, aliique complures sentiunt. Nam, Matthaeo teste, apparuerunt multis. Hæc inter ceteras gloriosi corporis prerogativa est, gloriam suam aliis quoque pandere. Et certe hoc pœnæ ac supplicii fuisset, reviviscere ad novam mortem. Deinde cum Christi delicia sint esse cum filiis hominum, hanc utique redivivorum societatem in celo desideravit. Et cur inferi jure potiori gaudeant quam Beatorum sedes? Ad inferos Dathan, Core, Abiron, ipsa etiam corpora deportarunt, cur in celo nondum sint tam corpore quam animo Beati, idque in testimonium Dei misericordiæ singularis & copiosæ redemptionis? Et quid aliud beati manes quam suorum corporum societatem desiderant? Miraculum fuit, Christi animam jam ante funera beatam mortali corpore detineri. Nec dubium quin illam Beatorum reviviscens cohortem vultus divinus exhilararit, quam primum oculos Christus in mortem clausit. Sed videamus jam, quibus & quò ordine Christus redivivus sese spectandum præbuerit. Nam ipso Paschatis latissimo die quinquies aut sexies suis spectandis sui copiam fecit.

Corpora mortuorum cum Christo resurgente ad immortalem vitam evocata sunt.

S. II. Quibus, quo ordine cernendum se Christus redivivum exhibuerit.

I. Anè summo Virginis Matris oculos amœnissimo resurgens filii spectaculo recreatos, nemo rationis incorruptæ ambigit. Rem veterum testimonii variè assertam, & Ecclesiæ consensu stabilitam, pluribus docere super sedemus.

II. Mulieres Solymæ, Christo devotissimæ, Maria Magdalena, Maria Jacobi, & Salome cum ceteris ante lucem ad monumentum venerunt, saxum ab ostio revolutum viderunt, terræ tremores audierunt. Harum mulierum plures tribus fuisse constat, sed earum certus numerus & nomina nesciuntur.

III. Iis, quæ diximus, auditis & visis redierunt omnes feminae, & Apostolis ea narrarunt. Magdalena Petro & Joanni singulariter audita & visa exposuit. Idcirco hi duo cum mulieribus ad sepulchrum properarunt, quos & currere coegit Domini amor. Spectarunt omnia, quæ à mulieribus narrati audierunt; sed Magistro ipso non invento redierunt. At verò mulieres ad monumentum perstitissent, videruntque Angelum in sepulchri vestibulo sedentem, qui Dominum surrexisse asseruit, & hortatus est porò ipsum subirent monumentum, ac sepulti locum cernerent. Ingressæ duos Angelos invenerunt, ut in ore trium testium itaret Resurrectionis verbum. Hoc insolito viso territæ mulieres abeunt à monumento.

IV. Magdalena sola ceteris digressis perstitit plorans, & iterum iterumque se inclinans in sepulchrum quærebatur quem diligebat. Hæc amoris iadotes est, illic etiam scrutari, ubi præciat nil posse reperiri: Plus affectat amor quam conspici queat. Hoc talien effectum est.

B. Maria prima resurgens filii spectaculo est recreata.

Duos Angelos denuo vidit, qui eam allocuti, *Mulier, ajunt, quid ploras? At illa secum ipsa utique cogitabat: Non Angelos sed Angelorum Dominum quero: non Regis famulos, sed Regem ipsam videre desidero. O perleverantia recti propositi tenacissima, ad laborandum & tolerandum promptissima!*

V. Dum igitur Magdalena plorans perstat, Christus à tergo adstat: hunc ubi Angeli reverente gestu præsentem significarunt, conversa illa hortulanum vidit, à quo unica eâ voce, *Maria, compellata, mox Dominum agnoscens & exclamans, Rabboni, ait. Nec distulit quin illico rueret ad oscula pedibus figenda. Sed istud genus obsequii nondum tempestivi prohibens Christus, Vade, inquit, ad fratres meos, & dic eis: Ascendo ad Patrem meum, & Patrem vestrum, Deum meum, & Deum vestrum. Ita Christus post Matrem, non solum ante alias feminas, sed & ante discipulos omnes soli se spectandum præbuit Magdalene. Nimirum prima merebatur gaudia, quæ plures ceteris amabat. Atque hæc altera reviviscens Christo visio est.*

VI. Magdalena igitur viso Domino lætitiis jam omnibus perfusa ocyus monumento egressa, & ceteras feminas etiamnum affectuâ, quid viderit, naravit. Ita simul inter admirationem & gaudia pergebat. In ostendit viâ Christus occurrens, *Avete, inquit, illi autem accesserunt & tenuerunt pedes ejus, & adoraverunt eum. His Jesus: Nolite timere, ite, nuntiate fratribus meis, ut eant in Galileam, ibi me videbunt. Hæc ipso die Paschatis tertia est Christi Resurgens visio. Omniaque ista ex Evangelis certa.*

VII. Mulieres Christi tabellarie ad discipulos eadem domo collectos pervenit, & narrat omnia. Nemo credit narrantibus. Duo veluti rebus desperatis iter parant in Emmaus. Petrus desiderio videndi Domini adens ad sepulchrum redit, & prius visa inspicit, eandemque viam meditabundus relegit: in viâ Christus cernendum sese objicit. Paulus & Lucas testes: *Christus resurrexit die tertiâ, & apparuit Cepha, & post hoc undecim. Surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni. Et quidem citius quam aliis discipulis. Nam Petri moror & pœnitentia vehementior, amorque in Christum etiam ardentior. Hinc & Angelus peculiarem Petri mentionem injiciens, Ite, inquit, dicite discipulis ejus, & Petro. Et hæc in ipso die nostri Paschatis quarta visio.*

VIII. Eodem hoc die Christus geminis discipulis Emmaunte peregrinantibus viâ comitem se junxit, eorumque pectora productione colloquio calefaciens, *Nonne, inquit, hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? Et incipiens à Moyse & omnibus Prophetis, interpretabatur illis in omnibus scripturis quæ de ipso erant. Deum jam vicinus Emmaunti, violentiâ familiari ab ipsis tractus, idem cum ipsis hospitium subit. Hic pane fracto, sui corporis edulio cognoscendum se præbuit. Atque hæc quinta fuit die Resurgens visio.*

IX. Duo hi discipuli Magistro jam cognito, ab Emmaunte rectâ redeunt Hierosolyma sub serum vespere. Hic discipulorum ceteros de Petri visione colloquentes inveniunt, visa & audita omnia de redivo Domino confirmans, narrant insuper icineris sui rationem, comitis in viâ divinam sacundiam, ejusdemque in diversorio luculentam notitiam concessam. Dum hæc percerent, en ipse Christus discipulorum medio consistit, & vitam à se receptam documentis pluribus ostendit. Hæc sexta fuit Christi Resurgens primo die visio.

Hoc prorsus ordine sibi ea, quæ diximus, successe- runt. Gavisi sunt ergo discipuli viso Domino, quamvis Thomas his gaudiorum primitiis non interfuerit. Adfuit quidem cum illi ab oppido Emmaunte reduces rem testatissimam narrarent, ejus tamen narrationis epilogum non expectavit, audiendi tædio, aut tam arduæ rei credendæ difficultate victus. Ita Dominum eo die

Imit. Christi lib. 3. cap. 5. vers. 4.

die non vidit, quia finem prolixioris historiae operiri non sultinuit. O perseverantia ad patiendum fortis, ad obtinendum stabilis!

§. III. Quam lacum Pascha Servator nobis omnibus seipsum dederit.

En pastorem interfectum, & ovidas dissipatas, en Magistrum crucifixum, & discipulos in latebris coactos, iterum tamen in amplexus mutuos convenire. Perierat Pastor, & inventus est, mortuus erat & revixit. Itaque epulemur, inquit Paulus, non in sermone veteri, neque in sermone malitie & nequitiæ, sed in azymis sinceritatis & veritatis. Lex prisca de pane fermentato non edendo gravissimè præcipiens, Quicumque, ait, comederit fermentum, peribit anima illa de Israël, à primo die usque ad diem septimum. Omne fermentatum non comedetis, in cunctis habitaculis vestris ederit azyma. Sed diu fermenti acotem nostra impatientia, fastus, pigritia & invidia nostro incoxit panem. Nunc azymos patientiæ, submissionis, piæ sollicitudinis, spiritus lætitiæ, casti amoris comedamus. Pascha nostrum immolatus est Christus. Hunc nobis agnum celestis Pater dedit in epulum beatissimum. Epulemur, sed in azymis, absit omnis amaritudo & acor nequitiæ.

Hebræus rex Josias, quod Regum facti produnt, tale pascha celebravit, cui simile nunquam fuisse historicus faceret memorans, Præcepit omni populo, inquit, facite Phasè Domino Deo vestro. Nec enim factum est Phasè tale à diebus Iudicum, & omnium dierum Regum Israël & regum Iudæ, sicut in octavo decimo anno regis Josia factum est Phasè istud Domino in Hierusalem. Sed & pythones & ariolos, & figuras idolorum, & immunditias, & abominaciones, que fuerant in terrâ Iudæ & Hierusalem, abstulit Josias, ut statueret verba legis. Nimirum hoc est paschales dies agere, vitorum sortis, & quidquid in animo abominandi est tollere, & Christi Patientis monita ac exempla, memori menti altrùm insigere.

Rex Israël Joas, cum Amasiam regem Juda prælio vicisset, captivum duxit in Hierusalem, & murum ejus à portâ Ephraim usque ad portam anguli quadringentis cubitis. Hierusalem celestis, ô Christiani, patet, dejecti sunt muri, qui cælum obvallaverant. Ingrediamur illam urbem ad celebrandum pascha sempiternum. Ingressum aperit victoria; vindicti dabitur manna. Vince tempus, & expugnâti cælum.

Ævo Ezechie regis laudatissimi (quod Regum Chronicon testatur) fecerunt filii Israël, qui inventi sunt in Hierusalem, solennitatem azymorum septem diebus in lætitiâ magnâ, laudantes Dominum per singulos dies. Placuitq; universis multitudini, ut celebrarent etiam alios dies septem, quod & fecerunt cum ingenti gaudio. Ezechias autem rex Iudæ præbuerat multitudini mille tauros, & septem millia ovium: Principes verò dederant populo tauros mille, & oves decem millia. En, duo millia bouum, & septemdecim millia ovium consummandam dantur in paschale epulum. Sed parum hoc, si grandiora perpendamus.

Rex Josias dedit omni populo, qui ibi inventus fuerat in solennitate Phasè, agnos & hados de gregibus, & reliqui pecoris triginta millia, bouum quoque tria millia. Hæc de regis universâ substantiâ. De suo principes & sacerdotes addiderunt octingentos boves, & reliqui pecoris septem millia sexcenta. Quæ omnia Regum Chronicon fidei cæculo signavit. Ita universè bouum quatuor millia, ovium triginta octo millia paschali gaudio sunt jugulata. Feceruntque filii Israël, qui reperti fuerant ibi, Phasè in tempore illo, & sollemnitatem azymorum septem diebus. Non fuit Phasè simile huic in Israël à diebus Salomonis Prophete; sed nec quisquam de cunctis regibus Israël fecit Phasè, sicut Josias, Sacerdotibus & Levitis, & omni Iudæ & Israël, qui repertus fuerat, & habitantibus in Hierusalem.

Nos verò longè ampliorem lætandi causam in nostro paschate habemus. Divinus Pater unicam nobis

oviculam dedit, quæ ad occisionem ducta obmutuit, & non aperuit os suum. Hæc in furcam crucis appensa nos ab interitu suâ morte servavit. Cum hoc agnello unico non centum millia taurorum, non ovium decies centena millia vel minimum comparanda. Victimæ paschali læudes immolent Christiani, Agnus redemit oves, Christus innocens Patri reconciliavit peccatores. Verùm hic illud accuratissimè observandum, quod Regum Chronicon apponit: Cùmque hæc fuissent ritè celebrandæ, egressus est omnis Israël, qui inventus fuerat in uribus Iudæ, & fregerunt simulacra, succideruntque lucos, demoliti sunt excelsa, & altaria destruxerunt, donec penitus everterent. Nimirum hoc Christiani Paschatis primarium est: succidendi sunt luxuriæ luci, excelsa superbiæ demolienda, altaria gula destruenda. Hæc forsitan hæc ætenu delictis, dapibus opimis, potu prælargo nimium oneravimus; destrua tur. Nec illud negare possumus, suum ferè cuivis homini destinatum esse simulacrum, uti suos quisque manes patimur, & sua quemque trahit voluptas, nam vitiis nemo sine nascitur. Hic irâ urgetur, ille invidia, avaritiâ ipse, hic focioriâ & pigritiâ. Hæc nostra sunt simulacra, quæ factivis sacrificiis propitiamus. Frangantur, & evertantur penitus. Decernat ille statuâtque sanctè, non irasci amplius, hic invidiam detestetur, istè omnem odisse avaritiam incipiat; hic ignaviâ validè resistat. Sterili cultu celebramus Pascha, nisi vitorum evertamus simulacra.

§. IV. Laudata vita, resurrectio assidue cogitata.

Nunc igitur monente Petro vivamus iustitiæ. Nam ille mortuus est & revixit, qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui iustitiâ vivamus. Debitam peccatis pœnam expers peccati pertulit, ut qui peccatis mortui eramus, soli jam viveremus iustitiæ. O verè vitam quæ vincit peccatum omnis mali feminarium! Quod hic solati plenum: Cujus livore sanati sumus.

Nova omnino res, per Christi Vulnera curati nostra, nec nos aliter curando, nisi ipsa vulneraretur, per illius livores medelam fieri nostris languoribus, illius morte nobis donari vitam, nec aliter nos vitâ donandos, nisi ipse moreretur, suo illius Sanguine, non amplius peti nostrum; nec alia nos lege servandos, nisi ipse periret in cruce, nec umquam nos vinculis exolvendos, nisi ligaretur ipse, ut ipsius vincula libertas esset nostra, ipsius flagra, sanitas nostra, ipsius vulnera, integritas nostra, mors denique ipsius, nostra vita. Quâ de te Paulus Coloss. loquens erudietis, Et vos, inquit, cùm essetis mortui in delictis, &c. convivificavit cum illo, donans vobis omnia delicta, delens quod adversus nos erat chirographum decreti, quod erat contrarium nobis. Et ipsum tulit de medio, affigens illud cruci, & expolians principatus & potestates, traduxit confidenter palam, triumphans illos in semetipso. Mortui omnino eramus delictis, imò per delictum mortui. Interemrat enim nos delictum morte omnium pessimâ. Sciebat hoc qui dixerat: Mors peccatorum pessima. Sed hoc peccati chirographum, hoc mortis decretum, jam Christi sanguine delectum; primigeniæ libertati à Christo sumus restituti. Fortior armatus fortem armis exiit & prædâ, captivam duxit captivitatem, triumphum egit de omnium retro faeculorum hostibus. Surrexit Dominus verè, & apparuit Luc cap. 24. vers. 34. Simoni.

De Resurrectione assidue commeditandâ divinè Petrus Chryzologus, Tota spes, inquit, fidei Christiana in Resurrectione constituta est mortuorum. Repetere hæc eadem, inculcare hæc ipsa vehementius, Resurrectionis ipsius ardore gestimus. Fratres, semper de Resurrectione liber dicere, jugiter de Resurrectione delectat audire, quia mori nunquam liber, vivere semper delectat. Resonet ergo in ore nostro Resurrectio semper, semper Resurrectio ad nostra mentis transmittatur auditum, ut mors, quæ nostros semper obsidet sensus, cum terrore suo, cum lamentis suis à nostris sensibus effugeatur. Quia sic agricola

